

Joensuun Perussuomalaisten valtuustoryhmän valtuustoaloite varhaiskasvatuksen korotetuista palveluseteleistä tukea tarvitseville lapsille

KV 27.09.2021 § 117

Joensuun Perussuomalaisten valtuustoryhmä jätti 27.9.2021 valtuuston puheenjohtajalle valtuustoaloitteen varhaiskasvatuksen korotetuista palveluseteleistä tukea tarvitseville lapsille.

Päätös:

Lähetettiin kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

KAKOLK 22.02.2022 § 15

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 4.10.2021 § 393 lähettää valtuustoaloitteen hyvinvointipalveluihin valmisteltavaksi.

Joensuun Perussuomalaisten valtuustoryhmä on jättänyt 19.9.2021 (117 §) valtuustoaloitteen, jossa he esittävät, että Joensuun kaupungin varhaiskasvatukseen tulee ottaa käyttöönsä korotetut palvelusetelit yksityisessä varhaiskasvatuksessa. Korotetun palvelusetelien avulla yksityisten palveluntuottajien on allekirjoittaneiden mukaan mahdollista tarjota lapselle hänen tarvitsemansa tuki esimerkiksi silloin, kun lapsella on oppimisvaikeuksia, kehitysvamma, sairaus tai hän on vieraskielinen. Allekirjoittaneet tuovat esille nykyisen käytännön: Mikäli yksityinen palveluntuottaja ei pysty tarjoamaan riittävää tukea lapselle, hänet ohjataan kunnalliseen varhaiskasvatukseen. Tämä käytäntö kuormittaa kunnallisen varhaiskasvatuksen resursseja ja henkilöstöä. Allekirjoittaneiden mukaan korotettujen palvelusetelien avulla tuki voitaisiin järjestää yksityisellä puolella kustannustehokkaammin ja lapsen etu huomioiden. Valtuustoaloitteessa pyydetään, että varhaiskasvatuksen korotettujen palvelusetelien käyttöönotosta Joensuussa tehdään kustannusarvio.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Joensuun kaupungin varhaiskasvatus ohjaa yksityisten päiväkotien toimintaa Sääntökirjan (Joensuun kaupunki, Varhaiskasvatuksen palveluseteli, Sääntökirja 2019, päivitetty 2020) kautta. Yksityinen päiväkotitoiminta eli yksityinen palveluntuottaja hyväksyy Sääntökirjan kriteerit ja määräykset hakemuslomakkeella ja sen liitteellä sekä sitoutuu noudattamaan niitä jatkuvasti koko toimintansa ajan. Tämä todennetaan Joensuun kaupungin varhaiskasvatuksen suorittamalla valvonta- ja tarkistustoimenpiteillä.

Palvelusetelillä tarkoitetaan kaupungin sitoumusta suorittaa tietty sen ennalta määräämä rahamäärä palveluntuottajalle niiden kustannusten korvaamiseksi, joita palveluntuottajalle on aiheutunut asiakkaalle tuotetusta palvelusta. Omavastuuosuudella tarkoitetaan taas sitä osuutta yksityisen palveluntuottajan tuottaman palvelun hinnasta, jota Joensuun kaupungin myöntämän palvelusetelin arvo ei kata ja joka jää asiakkaan maksettavaksi. Asiakkaan maksettavasta osuudesta käytetään nimitystä asiakasmaksu. Palvelusetelijärjestelmässä Joensuun kaupunki ei ole sopimusosapuoli palvelusta sovittaessa, sillä kyseessä on kuluttajan asemassa olevan asiakkaan ja palveluntuottajan välinen sopimus.

Palvelusetelin arvo määräytyy Joensuun yksityisessä varhaiskasvatuksessa lapsen iän, perheen koon, perheen bruttotulojen sekä perheen ja tuottajan välisessä palvelusopimuksessa sovitun palveluntarpeen perusteella. Palvelusetelin arvo on siten euromäärä, joka saadaan vähentämällä suurimmasta arvosta omavastuuosuus. Omavastuuosuus eli asiakasmaksu määräytyy samalla tavalla kuin Joensuun kaupungin kunnallisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen kohdalla. Esimerkiksi: lapsi on alle 3-vuotias ja hänen hoidon

tarpeensa on 121 h tai enemmän kuukaudessa. Lapsen perheessä on lapsen lisäksi kaksi vanhempaa eli perheessä on yhteensä kolme henkilöä, ja lapsen vanhemmat ansaitsevat yhdessä yli 6 302 euroa kuukaudessa. Tällöin perheen omavastuuosuus on 288 euroa kuukaudessa, jonka he maksavat yksityiselle päiväkodille. Tämän lisäksi Joensuun kaupunki maksaa yksityiselle päiväkodille lapsesta $1\,331 - 288 = 1\,043$ euroa. Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa käytettävä sisaralennus koskee myös palveluseteliä.

Palvelusetelin arvot Joensuun kaupungin varhaiskasvatuksessa:

Hoidontarve	0–88 h	89–120 h	121 h
Alle 3-v	665 €	975 €	1331 €
Yli 3-v	416 €	609 €	832 €

Sääntökirjassa todetaan, että mikäli palvelusetelin arvoa on tarve muuttaa, käydään siitä Joensuun kaupungin ja palveluntuottajien kanssa erilliset neuvottelut. Tämän jälkeen neuvottelutulos tuodaan Joensuun kaupungin kasvatusta- ja koulutuslautakunnan käsiteltäväksi. Sääntökirjan mukaan Joensuun kaupungilla on oikeus tehdä muutoksia Sääntökirjan ja/tai sen liitteiden sisältämiin määräyksiin. Kasvatusta- ja koulutuslautakunta hyväksyy sääntökirjan yleiseen osaan (kuten palvelusetelien arvot) ja palvelujohtaja sääntökirjan palvelukohtaiseen osaan tehtävät muutokset.

Joensuun kaupungin varhaiskasvatuksen Sääntökirjan mukaan lapsen tuen portaat ovat kolmiportaiset: yleinen tuki, tehostettu tuki ja erityinen tuki. Sääntökirjan mukaan palveluntuottaja sitoutuu järjestämään asiakkaansa tarvitsemat tukipalvelut Joensuun kaupungissa voimassa olevan varhaiskasvatussuunnitelman ja sen kuntakohtaisten tarkennusten määrittämällä tavalla.

Sääntökirjassa todetaan, että palveluntuottaja sitoutuu järjestämään asiakkaansa tarvitsemat erityislastentarhanopettajan palvelut. Palveluntuottajalla on mahdollisuus käyttää Joensuun kaupungin yhden erityislastentarhanopettajan palveluita seuraavasti: Kaupunki sitoutuu varaamaan yksityisen varhaiskasvatuksen käyttöön 20 prosenttia yhden varhaiskasvatuksen erityisopettajan (veo) työaikaresurssista eli yksi päivä/viikko. Käytännössä tämä toteutetaan siten, että kuuden kiertävän varhaiskasvatuksen erityisopettajan työaikaresurssista on annettu yhteen laskettuna yksi päivä viikosta yksityisten päiväkotien käyttöön.

Sääntökirjan mukaan palveluntuottaja sitoutuu järjestämään asiakkaansa tarvitsemat veo-palvelut ja maksamaan oman osuutensa kaupungin varaamasta veo:n resurssista. Veo:n palkkakulut suhteutetaan yksiköiden lapsimäärään ja kaupunki laskuttaa palvelua jälkikäteen, esim. puolivuositain tai kuukausittain. Varhaiskasvatuksen tavoite on, että lapsi saa tuen hoitopaikasta riippumatta.

Sääntökirjassa todetaan seuraavaa: *Mikäli lapsen kehityksen ja oppimisen tuki edellyttää sellaisia tehostetun tai erityisen tuen järjestelyjä, jotka muodostuisivat kohtuuttomiksi palvelusetelipäiväkodissa, voidaan lapsi ohjata kunnalliseen varhaiskasvatukseen. Tällainen tilanne selvitetään yhteistyössä päiväkodin ja kunnallisen varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa.*

Näin on pääsääntöisesti toimittu, että lapset, jotka tarvitsevat tehostettua tai erityistä tukea, on ohjattu Joensuun kaupungin päiväkoteihin. Tämä tulee selvästi esille myös tehostettua tai erityistä tukea tarvitsevien lasten lukumäärässä. Marraskuussa 2021 yksityisissä päiväkodeissa tehostettua tai erityistä tukea tarvitsevia lapsia oli 14 eli 1,8 % kaikista yksityisissä päiväkodeissa hoidossa olevista lapsista (767 lasta), kun taas Joensuun kaupungin päiväkodeissa vastaava luku oli 325 lasta (tehostettua tai erityistä tukea saavaa) eli 13,6 % kaikista Joensuun kaupungin päiväkodeissa hoidossa olevista lapsista (2 397). Kaupungin päiväkodeissa toimii yhteensä myös kuusi pienryhmää, joissa on yhteensä noin 80 lasta. Suurin osa kaupungin päiväkotien tehostettua tai erityistä tukea tarvitsevista lapsista on siten päiväkotien tavallisissa ryhmissä. Yksityisissä

päiväkodeissa monikielisiä lapsia, joilla on suomi toisena kielenä, on yhteensä 19. Joensuun kaupungin päiväkodeissa monikielisiä lapsia on noin 250.

Tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevien lasten määrä vaikuttaa varhaiskasvatuksen hintaan eli euroa/lapsi. Tilinpäätöksessä 2021 yksityisessä varhaiskasvatuksessa euroa/lapsi oli 8 500 ja kaupungin päiväkodeissa 12 200 euroa. Yksityisessä varhaiskasvatuksessa euroa/lapsi oli 3 700 euroa edullisempi johtuen suurelta osin tehostetun ja erityisen tuen sekä S2-kieleen liittyvien palveluiden määrän vähydestä. Kaupungin päiväkodeissa kolmiportaista tukea on järjestetty taas siinä laajuudessa, kun lasten tarve on sitä edellyttänyt. Lasten tuen tarpeiden mukaan on rekrytoitu varhaiskasvatuksen erityisopettajia (yhteensä 21), varhaiskasvatuksen avustajia (69 hankerahoilla ja lisäksi osa omalla rahalla), perheohjaajia (4, joista 2 hankerahoilla), lumikkeja ja lumiukkoja 7 (kaikki hankerahoilla) sekä muutamia varhaiskasvatuksen opettajia tai sosionomeja (lapsen erityisen tuen tarpeen vuoksi).

Nykyinen varhaiskasvatustilanne uudistuu 1.8.2022 alkaen. Varhaiskasvatustilanne lisätään uusi luku eli 3 a Oikeus varhaiskasvatukseen annettavaan tukeen. Tässä luvussa säädetään lapsen oikeudesta varhaiskasvatukseen annettavaan tukeen, annettavasta tuesta ja tuen toteutuksesta sekä tuen tarpeen arvioinnista, tuen muodoista, tukipalveluista, hallintopäätöksen antamisesta sekä muutoksenhausta. Lapselle annettava tuki tulee uuden luvun mukaan toteuttaa kolmiportaisesti: yleinen-tehostettu-erityinen. Varhaiskasvatustilanne tulee velvoittamaan sekä kunnallisia että yksityisiä päiväkotia järjestämään tuki kolmiportaisesti sekä inklusiivisesti. Sivistysvaliokunta on todennut (SiVM 5/2018), että julkisen ja yksityisen palvelun tuottajilla on yhtäläinen velvollisuus järjestää lapsen tarvitsema tuki ja on lasten yhdenvertaisuuden kannalta välttämätöntä, että yksityisten palveluntuottajien tarjoamassa varhaiskasvatuksessa lapset saavat yhtä hyvät ja kattavat palvelut kuin kunnallisessa varhaiskasvatuksessa.

Palvelusetelikäytännöt tuen tarpeessa olevien lasten osalta poikkeavat eri kaupunkien välillä. Seuraavassa on esitelty vertailun vuoksi Jyväskylän ja Kuopion linjauksia, koska valtuustoaloitteessa on viitattu näihin kaupunkeihin.

Jyväskylän kaupungin yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelipalvelujen sääntökirja (2018 / päivitetty 2020) toteaa, että, palveluntuottajan toiminnan tulee vastata sitä tasoa, mitä kunnan vastaavalta toiminnalta edellytetään. Palveluntuottajan on noudatettava kaikkia palveluntuottajaa ja sen toimintaa koskevia lakeja, viranomaismääräyksiä ja ohjeita. Palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan voimassa olevaa työsopimuslainsäädäntöä ja alan työehtosopimuksia. Yksityisen palveluntuottajan on huolehdittava siitä, että varhaiskasvatuksessa on riittävä määrä varhaiskasvatustilanteissa säädettyä eri kelpoisuusvaatimukset täyttävää henkilöstöä, jotta varhaiskasvatustilanteelle säädetty tavoitteet voidaan saavuttaa ja lasten tuen tarpeisiin voidaan vastata. Lisäksi varhaiskasvatustilanteissa voi olla lasten tarpeet ja varhaiskasvatustilanteiden tavoitteet huomioiden myös muuta henkilöstöä. Päiväkodissa tulee olla toiminnasta vastaava päiväkodin johtaja.

Jyväskylän sääntökirjan mukaan, jos päiväkodissa on yksi tai useampi vammaisen tai muuten tuen tarpeessa oleva lapsi, on tämä otettava huomioon lasten tai kasvatushenkilöstön lukumäärässä, jollei päiväkodissa ole tällaista lasta varten avustajaa. Jos lapselle suunnitellut ja toteutettavat tukitoimet täyttävät Jyväskylän kaupungin varhaiskasvatustilanteiden määrittelemät tehostetun ja erityisen tuen kriteerit, voi palveluntuottaja saada palvelusetelin korotettuna. Kerroin voi olla 1,25, 1,50, 1,75 tai 2,00. Monikulttuurisuuden huomioiminen varhaiskasvatustilanteissa on osa yleistä tukea, mutta kertoimen voi saada, jos monikielisen lapsen suomen kielen oppimisessa on paljon haasteita ja hän tarvitsee erityisen paljon yksilöllistä ohjausta päivän eri tilanteissa.

Pääsääntöisesti korotettu palveluseteli on voimassa sen kuukauden alusta, jolloin palvelusetelin kerroin on määritelty, kuluvan toimintakauden loppuun. Edellytyksenä korotetun palvelusetelin myöntämiselle on, että varhaiskasvatustilanteissa sitoutuu toteuttamaan lapsen varhaiskasvatustilanteiden/esiopetuksen oppimissuunnitelmaan kirjatut

pedagogiset toimintatavat ja tukitoimet. Tuen tarpeen muuttuessa palvelusetelin kerrointa voidaan tarkistaa uuden havainnointi- ja arviointikäynnin perusteella. Palveluntuottaja on pyydettyäselvällinen selvittämään kaupungille, miten palvelusetelin korotus kohdennetaan lapsen tarvitseman kehityksen ja oppimisen tuen toteuttamiseen (materiaalit, koulutukset...). Jyväskylän kaupungin varhaiskasvatuksessa alle 3-vuotiaan, jonka hoidon tarve on 121 h tai enemmän kuukaudessa, palvelusetelin arvo on 1 246 € /kk ja yli 3-vuotiaan 779 € /kk.

Kuopion varhaiskasvatuksen (Sääntökirja 2017 / Erityinen osa 2018) tavoite on, että lapsi saa tarvitsemansa tuen hoitopaikasta riippumatta. Kehityksen ja oppimisen tuki edellyttää jatkuvaa havainnointia, dokumentointia ja arviointia lapsen tuen tarpeista, toimenpiteiden vaikutuksista ja riittävydestä. Kuopiossa varhaiskasvatuksen erityisopettaja on yksityisten päiväkotien ja perhepäivähoitajien käytettävissä. Hän kartoittaa tuen tarpeessa olevat lapset ja antaa ohjausta ja neuvontaa. Hän tekee tuen tarpeen määrittelyn ja esityksen tuen resursointiin.

Kun lapsi tarvitsee säännöllistä tukea tai samanaikaisesti useita tuen muotoja (pedagogisia, rakenteellisia ja hyvinvointia tukevia järjestelyjä), pyritään tuki järjestämään lapsen omassa päiväkodissa tai perhepäivähoitoryhmässä. Kun tuen tarve johtuu lapsen vaikeasta vammasta, sairaudesta, kehityksen viivästyästä tai sosioemotionaaliseen kehitykseen liittyvästä tuen tarpeesta ja lapsi tarvitsee koko-aikaista, jatkuvaa ja yksilöllistä tukea, voidaan tehdä päätös korotetusta palvelusetelistä. Lapsen tuen tarve edellyttää toimijalta yhteistyötä varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa, pedagogisen perustuksen menetelmien käyttöä, rakenteellisia järjestelyjä tai apuvälineitä, suunnitelmallisuutta ja toiminnan eriyttämistä, erityisosaamista ja aikaa perustaitojen harjoitteluun sekä apua ryhmässä toimimiseen.

Esityksen korotetusta tuesta tekee Kuopion kaupungin varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Esityksen pohjalta Kasvun ja oppimisen tuen päällikkö tekee päätöksen kertoimin korotetusta palvelusetelistä. Päätös on yleensä määräaikainen ja sen tarpeellisuutta arvioidaan varhaiskasvatuksen erityisopettajan käynneillä. Korotettu palveluseteli tulee voimaan sen kuukauden alusta, jolloin päätös on tehty. Tukea tarvitsevan lapsen korotettu arvo määritellään seuraavalle toimintavuodelle edellisen kevään aikana niiden lasten osalta, jotka jatkavat yksityisessä varhaiskasvatuksessa seuraavan toimintavuoden. Kuopion kaupungin varhaiskasvatuksessa alle 3-vuotiaan, jonka hoidon tarve on 121 h tai enemmän kuukaudessa, palvelusetelin arvo on 1 380 € /kk ja yli 3-vuotiaan 852 € /kk. Kerroin voi olla 2,00 (lapsen fyysinen sairaus, joka vaatii ensiapuvalmiutta tai lapsella on kehityksellisistä tai toiminnan säätelyn vaikeuksista), 2,5 (esimerkiksi lapsella on pidennetty oppivelvollisuus tai lapsella on merkittäviä psyykkisiä, neurologisia tai laajoja kielellisiä vaikeuksia) ja 3,0 (kotona tai perhepäivähoidossa hoidettava lapsi, jota ei voi hoitaa päiväkotiryhmässä tai lapsi, joka on vaaraksi itselleen ja/tai ympäristölleen, kerroin avustajan aloittamiseen saakka).

Joissakin tapauksissa palveluseteli voidaan myöntää kokopäivähoitoon tai korottaa määrääjäksi (maksimissaan 6kk) yksityisen päivähoiton palveluohjaajan tai varhaiskasvatuksen erityisopettajan päätöksellä: lapsella on fyysinen sairaus (mm. diabetes, epilepsia, vaikea allergia), joka vaatii ensiapuvalmiutta lapsen koko läsnäoloajan ja sairauden hoitoon liittyy erityisosaamista vaativia toimenpiteitä tai monikulttuurisen perheen lapsella ei ole lainkaan suomen kielen taitoa eikä hän ymmärrä puhuttuja ohjeita tai tule kielellisesti ymmärretyksi.

Liitteenä on taulukko eri kaupunkien palvelusetelien arvoista, kun lapsen hoidon tarve on 121 h tai enemmän kuukaudessa (yksityisissä päiväkodeissa suurimmalla osalla lapsista hoidon tarve on juuri 121 h tai enemmän kuukaudessa) sekä tuen järjestämiseen liittyvistä palvelusetelien kertoimista.

Jos Joensuun kaupungin varhaiskasvatus ottaisi käyttöön korotetut palvelusetelit siten, että lapsi, joka tarvitsisi tehostettua tukea ja monikulttuurinen lapsi, jonka kielen oppimisessa olisi paljon haasteita, palvelusetelin kerroin olisi 1,5 ja lapsi,

joka tarvitsisi erityistä tukea, palvelusetelin kerroin olisi 2,0, voitaisiin tehdä seuraavia laskelmia:

Nykyisillä määrillä eli yhteensä 14 lasta (11 tehostettua 3 erityistä tukea tarvitsevaa lasta), lapset yli 3-vuotiaita, hoidon tarve 121 h tai enemmän kuukaudessa ja perheen omavastuuosuus 288 € / kk

Esimerkkilaskelma:

Lasten määrä	11 tehostettua 3 erityistä tukea	39 tehostettua 11 erityistä tukea	79 tehostettua 21 erityistä tukea
Hinta kuukaudessa/€	4 624	16 592	32 912
Hinta vuodessa/€	55 488	199 104	394 944

Jos yksityisissä päiväkodeissa olisi 39 tehostettua ja 11 erityistä tukea tarvitsevaa lasta (yhteensä 50 lasta) 1.8.2022 alkaen, niin voidaan olettaa, että se tarkoittaisi noin 40:n tehostettua tai erityistä tukea tarvitsevan lapsen vähennystä kaupungin päiväkodeista. Tämä taas vähentäisi tarvittavien avustajien määrää 2–3 avustajalla kaupungin päiväkodeissa. Varhaiskasvatuksen erityisopettajien määrään muutos ei vaikuttaisi, koska kaikkien heidän työmääräänsä tarvitaan kaupungin omissa päiväkodeissa. Kun yhden avustajan vuosikustannus on noin 30 000 euroa, muodostuu mahdollinen säästö avustajien määrän mukaan.

Joensuun kaupungin varhaiskasvatus järjesti tapaamisen yksityisten palveluntuottajien kanssa 2.2.2022. Tapaamisen aiheena oli palvelusetelin mahdolliset kertoimet tehostettua ja erityistä tukea tarvitseville lapsille. Tapaamisessa yksityiset palveluntuottajat toivat esille, että ehdotetut kertoimet 1,5 ja 2,0 ovat liian pienet, sillä niillä ei pysty palkkaamaan avustajaa lapselle. Keskustelussa tuli esille myös toive, että Joensuun kaupungin varhaiskasvatus järjestäisi yksityisissä päiväkodeissa oleville lapsille heidän tarvitsemansa tuen, jonka yksityiset palveluntuottajat sitten ostaisivat (Sääntökirjassa olevan päivä/viikossa lisäksi). Tämä vaihtoehto ei kuitenkaan ole realistinen. Jotta yksityiset palveluntuottajat voisivat ostaa erityisvarhaiskasvatuspalveluita kaupungilta lisää, tulisi palvelueteleissä olla kertoimet. Näin kaupungin maksamilla kertoimilla ostettaisiin kaupungilta itseltään tuen palveluita eli kaupungin maksama raha tulisi kaupungille takaisin, mutta kaupungin pitäisi järjestää omista nykyisistä resursseista yksityisille päiväkodeille erityisvarhaiskasvatuksen palvelut. Tämä olisi ehkä muuten mahdollista, jos varhaiskasvatuksen erityisopettajia olisi mahdollista palkata lisää. Tilanne on kuitenkin tällä hetkellä se, että varhaiskasvatuksen erityisopettajia ei ole tarjolla. Se ei ole siten mahdollista, että nykyisillä resursseilla Joensuun kaupungin varhaiskasvatus myisi erityisvarhaiskasvatuspalveluita yksityisille palveluntuottajille enemmän kuin Sääntökirjassa on sovittu. Joensuun kaupungin varhaiskasvatuksessa tukea tarvitsevien lasten määrä sekä monikielisten lasten määrä on kasvanut ja annettua varhaisen tuen jatkuvuutta sekä säännöllisyyttä tulisi entisestään lisätä.

Tapaamisessa tuli esille myös ajatus, että mitään palvelusetelien kertoimia ei otettaisikaan käyttöön 1.8.2022 alkaen, vaan jatkettaisiin kuten ennenkin eli tukea tarvitsevat lapset ohjattaisiin edelleen kaupungin päiväkoteihin. Silloin ei toteutuisi valtuustoaloitteessa esitetty Joensuun kaupungin varhaiskasvatuksen kuormittumisen vähentäminen ja lapsen etu. Nykyinen varhaiskasvatuslaki 43 § määrää, että yksityinen palveluntuottaja vastaa siitä, että sopimuksen tai hallintopäätöksen perusteella asiakkaalle järjestettävä palvelukokonaisuus täyttää sille asetetut vaatimukset. Joensuun kaupungin varhaiskasvatuksen ja yksityisten palveluntuottajien välisessä sopimuksessa eli Sääntökirjassa todetaan, että palveluntuottaja sitoutuu järjestämään asiakkaansa tarvitsemat varhaiskasvatuksen erityisopettajan palvelut. Sääntökirjassa todetaan myös jo aikaisemmin mainittu, että mikäli lapsen kehityksen ja oppimisen tuki edellyttää sellaisia tehostetun tai erityisen tuen järjestelyjä, jotka muodostuisivat kohtuuttomiksi palvelusetelipäiväkodissa, voidaan lapsi ohjata kunnalliseen varhaiskasvatukseen. Tällainen tilanne selvitetään yhteistyössä päiväkodin ja

kunnallisen varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa. Jos halutaan kuitenkin toimia, kuten valtuustoaloitteessa todetaan, että kaupungin varhaiskasvatuksen kuormitusta vähennetään, eikä tulisi tilanteita, joissa lapsi joutuisi vaihtamaan päiväkotia tuen tarpeensa vuoksi kesken toimintavuoden, tulisi Sääntökirjaan tehdä muutoksia ja tarkennuksia.

Tapaamisessa tehtiin yksityisille palveluntuottajille esitys, että he myisivät toisilleen varhaiskasvatuksen erityisopettajan palveluita, koska osalla heistä on varhaiskasvatuksen erityisopettajan koulutus. Tämä ei kuitenkaan saanut kannatusta, vaan koettiin, että sille ei ole aikaa. Työntekijöiden vaihtamisesta eli yhdestä yksityisestä päiväkodista varhaiskasvatuksen erityisopettaja siirtyisi toiseen päiväkotiin ja sieltä siirtyisi vaihtona työntekijä tämän erityisopettajan tilalle, tai yksityisten päiväkotien ringistä, joka rekrytoisi yhteisen varhaiskasvatuksen erityisopettajan, ei tapaamisessa keskusteltu.

Uusi 1.8.2022 voimaan astuva varhaiskasvatuslaki koskee samalla tavalla yksityisiä palveluntuottajia kuten kuntia. Yksityisillä toimijoilla on velvollisuus järjestää lapsen tarvitsema tuki samalla tavalla kuin julkisella puolella. Joensuun kaupungin päätettävissä on se, millä tavoin ja missä määrin kaupunki tukee yksityisiä palveluntuottajia lasten tuen järjestämisessä. Nykyinen eikä myöskään tuleva varhaiskasvatuslaki määrää mitään velvoitetta yksityisen palveluntuottajien tukemiseen. Yksityinen palveluntuottaja voi tietenkin valita, keitä asiakkaita he palveluunsa ottavat, mutta se ei ole uuden varhaiskasvatuslain hengen mukaista. Uudessa varhaiskasvatuslaissa todetaan, että tuki tulee antaa sitä tarvitsevalle lapselle viivyttyä (ei edellytä lääketieteellistä diagnoosia), kolmiportaisesti, inklusiivisesti (lähipalveluperiaate, tuki toteutetaan siellä, missä lapsi olisi muutenkin) sekä tehostetun ja erityisen tuen piiriin kuuluva lapsi on otettava huomioon henkilöstön mitoituksessa.

Varhaiskasvatuksen palvelualueen johtaja käy yksityisten palveluntuottajien kanssa vielä Sääntökirjan mukaiset neuvottelut liittyen kolmiportaisen tuen järjestämiseen ja neuvottelutulos tuodaan kasvatus- ja koulutuslautakunnan käsiteltäväksi. Myös Sääntökirjaan tullaan tekemään tarvittavat muutokset.

Valmistelija: palvelujohtaja

Hyvinvointijohtajan päätösehdotus:
Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää

esittää kaupunginhallitukselle, että se antaa edellä olevan vastauksen Joensuun Perussuomalaisten valtuustoryhmän valtuustoaloitteeseen ja todeta, että tässä vaiheessa asia ei anna aiheita muihin kuin esitettyihin toimenpiteisiin.

Päätös:
Hyväksyttiin yksimielisesti.

KH 15.03.2022 § 108

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:
Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

antaa edellä olevan vastauksena Joensuun Perussuomalaisten valtuustoryhmän valtuustoaloitteeseen ja todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:
Hyväksyttiin yksimielisesti.

KV 28.03.2022 § 38
2400/00.02.00.03/2021

Ehdotus:

Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

antaa edellä olevan vastauksena Joensuun Perussuomalaisten valtuustoryhmän valtuustoaloitteeseen ja todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Keskustelu:

Asiassa käytiin keskustelu, jossa yksi valtuutettu käytti puheenvuoron.

Keskustelussa ei tehty päätösehdotuksesta poikkeavia esityksiä.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Varhaiskasvatuksen korotetut palvelusetelit tukea tarvitseville lapsille.

Monessa kunnassa maksetaan varhaiskasvatuksen palvelusetelitä yksityisille palveluntuottajille korotettuina, mikäli asiakkaana oleva lapsi täyttää kaupungin varhaiskasvatuksen sääntökirjan määrittelemät kriteerit. Näitä voivat olla mm. oppimisvaikeudet, kehitysvamma, sairaus tai vieraskielisyys. Korotetun palvelusetelin avulla yksityisen palveluntuottajan on mahdollista tarjota lapselle hänen tarvitsemansa tuki. Joensuu ei tarjoa korotettuja palvelusetelitä varhaiskasvatuksessa. Käytäntönä on ollut, että mikäli yksityinen palveluntuottaja ei pysty tarjoamaan riittävää tukea lapselle, ohjataan hänet kunnalliseen varhaiskasvatukseen. Lapsi voi joutua näin ollen vaihtamaan tuen tarpeensa vuoksi päiväkotia jopa kesken toimintakauden, mikäli tuen tarve kasvaa tai se huomataan vasta päiväkodissa aloittamisen jälkeen. Käytäntö asettaa lapset ja perheet eriarvoiseen asemaan.

"Varhaiskasvatuksen tavoite on, että lapsi saa tuen hoitopaikasta riippumatta. Mikäli lapsen kehityksen ja oppimisen tuki edellyttää sellaisia tehostetun tai erityisen tuen järjestelyjä, jotka muodostuisivat kohtuuttomiksi palvelusetelipäiväkodissa, voidaan lapsi ohjata kunnalliseen varhaiskasvatukseen." (Joensuun kaupungin varhaiskasvatuksen palvelusetelisääntökirja)

Joensuussa yksityisen varhaiskasvatuksen osuus on merkittävä, 31 kunnallista päiväkotia (2300 lasta) ja 22 yksityistä päiväkotia (780 lasta). Ohjaamalla yksityisistä päiväkodeista haastavimmat lapset kunnalliseen varhaiskasvatukseen kuormitamme sen resursseja ja henkilöstöä entisestään. Korotetuista palveluseteleistä aiheutuvat kustannukset kompensoituvat välillisesti kunnallisella puolella henkilöstöresursseista ja vapautuvista päiväkotipaikoista. Sen sijaan, että tuki jää kunnan järjestettäväksi, saadaan se korotetuina palvelusetelien järjestettyä yksityisellä puolella kustannustehokkaammin ja lapsen etu huomioiden.

Alla esimerkkejä muutaman verrokkikunnan palvelusetelisääntökirjoista:

"Kun tuen tarve johtuu lapsen vaikeasta vammasta, sairaudesta, kehityksen viivästyästä tai sosioemotionaaliseen kehitykseen liittyvästä tuen tarpeesta ja lapsi tarvitsee kokoaikaista, jatkuvaa ja yksilöllistä tukea, voidaan tehdä päätös korotetusta palvelusetelistä." (Kuopion varhaiskasvatuksen palvelusetelisääntökirja)

"Edellytyksenä korotetun palvelusetelin myöntämiselle on, että yksikkö sitoutuu toteuttamaan lapsen tarvitsemat tukitoimet. Palvelusetelin määrittelyssä käytetään tukitoimikertoimia 1,25, 1.50, 1.75 ja 2. Korotettu palveluseteli voidaan määritellä myös silloin, kun palveluntuottaja sitoutuu toteuttamaan vieras ja monikielisen lapsen tuen ja suomi toisena kielenä opetuksen Jyväskylän varhaiskasvatuksen ohjeiden mukaisesti." (Jyväskylän varhaiskasvatuksen palvelusetelisääntökirja)

Em. perustein Joensuun tulee ottaa käyttöönsä korotetut palvelusetelit yksityisessä varhaiskasvatuksessa. Pyydän myös, että varhaiskasvatuksen korotettujen palvelusetelien käyttöönotosta Joensuussa tehdään kustannusarvio.

Joensuussa 19.9.2021

PS Joensuun valtuustoryhmä

Hannu Helander

Jussi Wihonen
Jussi Wihonen

Fero Bogdanoff

Outi Kara

OUTI MARA

Asseri Kinnunen
Asseri Kinnunen

Jackle

Jackle Leppinen

Timo

TIMO VORNANEN

Marjatta Pal

Vastaus valtuustoaloitteeseen, 117 §

Varhaiskasvatuksen korotetut palvelusetelit tukea tarvitseville lapsille

Taulukko 1. Eri kaupunkien palvelusetelien arvoja, kun lapsen hoidon tarve on 121 h tai enemmän kuukaudessa, ja tuen järjestämiseen liittyvät palvelusetelien kertoimet.

Setelin arvo	Joensuu	L:ranta	Rovaniemi	Jyväskylä	Tampere	Hämeenlinna	Turku	Kuopio
alle 3-v.	1 331 €	1 371 €	1 374 €	1 246 €	1 247 €	1 183 €	1 299 €	1 380 €
yli 3-v.	832 €	857 €	833 €	779 €	826 €	784 €	860 €	852 €
Kertoimet		veon konsult., avustajakorvaus 2 305 € setelin lisäksi	S2 x 1,5 muut x 2	1,25 1,5 1,75 2	tehostettu 1,25–2,5 erityinen 3–4	tukea tarvitseva lapsi kahden paikalle	S2 x 1–1,5, muut 1,5–3	2–3